

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szubotica, PÉNTEK 1923. január 26.

25. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 90 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Irádóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

Markovics és a paktum

Nagyon megbízható híreket kaptunk arról, hogy Markovics Erdelyeán Nikola, a topolai járás elmozdított főszołgabirája rövidesen, talán már pár napon belül viszszerül főszołgabíróként a járás élére. A hír forrása megbízhatóbb, mint amilyen megnyugtató maga a hír. A topolai járás szóltanul tűrő népe megnyugvással fogadta azt a tényt, hogy a bácskai panama ügyek vizsgálásának hullámai a topolai sołgabírósiág épületéből kimosták Markovics Erdelyeán Nikolát, a volt barátot és volt magyar újságíró.

Ennek az ügynek a topolai járás magyarjai a szenvedői, de maga az ügy nemcsak ennek a járásnak az ügye. Arról van szó, hogy a kormány a Magyar Párttal választási megegyezést létesített. Január harmincadikán fog eldőlni, hogy ez a megegyezés a Magyar Pártra kötelező-e, mert a kölcsönös kötelezettségek — bölcsen és ügyesen — úgy vannak megállapítva, hogy a Magyar Pártnak a megegyezést csak akkor kell végrehajtania, ha azt már a kormány a maga részéről hiánytalanul végrehajtotta. Amikor majd el kell bírálni, hogy fennforognak-e azok a feltételek, a melyektől a Magyar Párt által vállalt kötelezettségek teljesítése függővé válnak, a Magyar Pártnak majd mérlegelni kell: Markovics Erdelyeán Nikola főszołgabírói kinevezése mennyiben módosítja, mennyiben veszélyezteti a csak vállalt kötelezettségek teljesítése esetére vállalt viszonykötettségégek teljesítését.

Mert Markovics volt az, aki a legféltelenebb módon, a törvény rendelkezései, az alkotmány parancsa által nem korlátozott módon hiúsította meg a magyarság szervezkedését; ő volt az, aki a legötletesebb alaptalanságokkal, leginvenziózusabb ürügyekkel, gummiembereket megszégyenítő nyakatekertséggel tagadta meg azoknak a népgyűlésre vonatkozó bejelentéseknek tudomásulvételét, amelyeket az alkotmány értelmében minden engedély nélkül lehetett volna megtartani. Ki fogja a topolai járás magyarságát és németjeit a választók listájába felvenni, ha Markovics Nikola, a magyar szervezkedés legnagyobb ellensége lesz a járási közigazgatás vezetője? Ki fog arról gondoskodni, hogy a topolai járásban is végrehajtsák a kormány szándéka, mely az alkotmány parancsán kívül a Magyar Párttal kötött választási megegyezésben is gyökerezik, ha az lesz a járásban a legmagasabb hatáskörű közigazgatási funkcionárius, aki a jog és törvény ellenére egymaga tudta megakadályozni járásában a nem-

zeti kisebbségek politikai szervezkedését.

A topolai járás magyarsága azt hitte, hogy a markovicsi főszołgabírák csak az elmúlt rendszernek lehettek támazsai s hogy a most kormányon lévő párt nemcsak a pártállást veszi tekintetbe, amikor a közigazgatási állások betöltéséről dönt. A főszołgabírák fölcserelésének — úgy hírlík — az a hivatalos indoka, hogy Markovics jobban beszéli az államnyelvet, mint a főszołgabírói hivatal ezidőszerinti vezetője. Nem tudjuk eldönteni, hogy ennek az ítéletnek mi a tárgyi alapja. De ha csak a nyelvtudás dönt, akkor talán Cseremovot sem lehetne mellőzni az összehasonlítástól s ha a topolai-wartburgi dalnokversenyen kiderül,

hogy Cseremov jobban tudja a *talac* ragozását, mint Markovics, mégis őt kellene visszahozni.

Könnyű azonban mókázni a topolai járás határain kívül. Topola megfélemlített népe szorongva néz az események elé. A cseremovi és markovicsi korzások elmulta után úgy érezte ez a nép, végre megszerezte azt a jogot, hogy békében élhessen s rettegés nélkül teljesíthesse polgári kötelességeit. De szorongva néz a fejlemények elé az egész magyarság is, mert úgy érzi, mást várhat, mást érdemel meg, más jár ki törvénytisztelésének és loyaltásának, mint az a kormányzati rendszer, aminek irányára és módszereire Markovics Nikola kinevezéséből lehet következtetni.

Pártharcok viharában

Közjogi kérdések körül folyik a tulajdonképpeni küzdelem Pribicevics nyílt fellépése Davidovics ellen — A politika hírei

Milyen lesz az új parlament képe? — ez az a kérdés, amely a választási helyi agitáció láráján tulcsengve az ugynevezett politikai közvélemény komolyabb részét leginkább érdekli. A múlt parlament feloszlata nemcsak mélyreható személyi ellentétek, de valóságos ideológiai anarchia közepette is érte az országot. A háboru utáni új államrendezkedés közben gyorsabban és váratlanabban lépnek fel az új politikai eszméáramlatok, mint a békés évtizedek csendes politikai taposómalmában. Rövid idő alatt nagy guvernementális pártok keletkeztek, amelyek sok mesterséges injekcióval négy éven át életben tartva alkotmányt és néhány alapvető törvényt adtak az országnak. Egyidejűleg azonban kialakult az új nemzet egy nagy részében egy teljesen ellentétes irányu államjogi felfogás, amelynek sikerült a mesterségesen fenntartott centralista pártok sorait is megbontani és megint az alkotmányjogi kérdések dominálják a politikai arénát, másfél évvel az alkotmány megszavazása után.

Pasics a koalíció felbomlásával elsősorban a demokratapárt belső leszámolását akarta gyorsítani, gondolván, hogy neki sikerülni fog a radikálpárt egységét fenntartania. A számítás hamisnak bizonyult. A radikálpárt alkotmányjogi ellenzéké hamarabb vált ki a radikálpártból Protics Sztóján vezetése alatt mintsem a demokratapárt engedményekre hajló többsége ki tudta volna szorítani a pártból a hajthatatlanul centralista Pribicevics-féle kisebbséget. Erre már úgy látszik csak a választások után fog sor kerülni.

Protics zászlóbontása és agilis terjeszkedése az, amely leginkább nyílt kérdéssé teszi az új parlament konstrukcióját és egyáltalában munkaképességét. Protics külön szervezkedése súlyosan megnehezíti a hivatalos radikálpártnak, hogy magavegye kezébe a centralista politika

leépítésének munkáját, a horvát blokk vagy legalább is a türelmebben autonomista klerikális és egyéb kisebb pártokhoz való közlekedés útján. Pacics a választások után rá lesz kényszerítve, hogy megint az erősen megfogvatkozott Pribicevics-csoport felé keressen kapcsolatot, akikkel ugyan most a választások alatt harcban áll, de korábban olyan heves harban, mint például Protics pártja.

Erősen meg fogja nehezíteni Pacics helyzetét az is, hogy különösen a szerbiai kerületekben megint egész sereg titkos Protics-pártit jelölnek hivatalos radikális programmal. A többi pártok sehol sem akarnak hallani választási együttműködésről a radikálisokkal, ezért keres a Pacics-párt mindenütt szövetségeket a nemzeti kisebbségekkel. A boszniai muzulmánok feudális szárnnyával, a délszerbiai törökökkel és a magyarokkal már majdnem kész a megegyezés, a németekkel még folytatja tárgyalásait.

Nagy kérdés azonban, hogy mindezekkel a pártokkal együtt többség lesz-e a parlamentben, hozzászámítva a Pribicevics képviselőit is. Ez esetben valószínű a többsége; ha a horvát blokk továbbra is passzivitásban marad és nem vonul be a parlamentbe. Ebben az esetben a fennmaradó 260 képviselő között kis abszolút többséget biztosíthat magának a centralista koalíció.

Ha azonban a blokk megvalósítja régi tervét és bevonul a parlamentbe, akkor meg van a lehetősége, hogy Protics vezetésével olyan ellenzéki blokk alakulhat, amely Davidovicsékkal együtt majorizálhatná a centralistákat. Mindez persze csak akkor lehetséges, ha Davidovicsék is kifejezettebben engednek az alkotmányrevízió kérdésében.

A szociáldemokraták választási kiáltványa

Beogradból jelentik: A szociáldemokratapárt választási proklamációja elkészült és pénteken fog meg-

jelentni a párt hivatalos lapjában, a »Radnički Novine«-ben. A kiáltvány szerint »a parlament eddigi működése nem eredményezett mást a lefolyt 4 év alatt, mint egy reakciós alkotmányt. Mi mindig felléptünk ez ellen az alkotmány ellen, mert az centralista és sérti a nép önrendelkezési jogát.«

Majd az államvédelmi törvényt ostromozza a kiáltvány, amelyet az összes burzsoa pártok megszavaztak, így a klerikálisok is, akik Ljubljában 20 munkást agyonlővettek. A munkásvédelmi törvény holt betű maradt.

A jelenlegi és a múlt kormányt tehetségtelenséggel és korrupcióval vádolja meg a proklamáció. Ez a korrupció arra vezetett, hogy egész országrészek éhínségben szenvednek. »Ugy a kül- mint a belpolitikában teljes szabadságot követelünk, harcolunk a népek önrendelkezési jogáért és a nemzeti kisebbségek jogaiért. Minden erőnkkel küzdeni fogunk a munkásbiztosításért, a rokkantakért, a hadikárpótlás igazságos felosztásáért, az agrárreform végrehajtásáért. Ellene vagyunk a hadi hiteleknek, küzdünk az általános békéért.« Eljen a béke! szavakkal fejeződik be a szociáldemokratapárt kiáltványa.

Pribicevics támadása Davidovics ellen

Politikai körökben nagy feltűnést keltett a »Novi List« csütörtök esti száma, amelyben Pribicevics Szvetozar, Wilder Vicisláv, Demetrovics, Buduszavljevics és Schlegel aláírással felhívás jelent meg. A felhívás 3 pontban támadja Davidovics Ljubát. Angyelovics szlavonbródi jelölésének támogatása miatt. Kijelentik Pribicevicsék, hogy Davidovicsnak nem volt joga a horvátországi jelölésekbe beavatkozni, mert a jelöléseket mindenütt a választóknak kell átengedni.

A parlament feloszlata óta ez az első nyílt összeütközés a demokratapárt jobb- és balszárnya között, amelynek még súlyos következményei lehetnek. Már eddig is sok gyuarvag halmozódott fel a két frakció között és könnyen megtörténhet, hogy végleg szakadás lesz a következménye. Már eddig is több kerületben külön listával szervezkednek a két csoport hívei. Az ellentétek kiküszöbölése annál nehezebb lesz, mert a párt főbizottságát a választási agitáció miatt nem lehet összehívni.

A »Radikal« értesítése szerint szerdán Lukinics, Kumanudji, Setyevrov és Ribar konferenciát tartottak, amelyen a két csoport közötti ellentétek kiküszöböléséről tárgyaltak. A jobbszárny csütörtöki agresszív fellépése azonban eloszlatta a megegyezés reményeit.

Ujabb muzulmánpárt alakul

Szarajevóból jelentik: Az eddig semlegesen viselkedő muzulmán politikusok Csanevics reisz-ül-ulejma elnöklésével értekezletet tartottak, amelyre Spaho dr. is meghívták. Az ülésen Spaho jelenlétében csoportjának működését erős bírálat alá vették, különösen Hrasnica képviselőt támadták, aki minden intervenciónál csak a maga érdekeit

széte. A beogradi »Tribuna« értesítése szerint a Reisz-ül-ulejma önálló akcióba kezd és Mustaj bey, Handibasic és Hamid Cruzo-val együtt pártot alakít.

Tuzlából jelentik: Deltedarevics heg elnöke alatt a Maglijlics-párt helyi szervezete ülést tartott, amelyen határozati javaslatot fogadtak el arról, hogy az összes muzulmánok együttesen lépjenek fel. Ezt a határozatot megküldték a Maglijlics-párt főbizottságának is.

Szarajevóból jelentik, hogy a szerb-párt ottani szervezete feloszlott, tagjainak legnagyobb része a radikálpártba lépett át.

Protics és Pasics harca

Beogradból jelentik: A két radikális csoport között a legélesebb választási harc Krusevácon lesz. Pasics és Protics hívei itt készülnek a legerősebb választási agitáció kifejtésére.

A Pasics-csoport listavezetője Krusevácon Jelicsics Bozsidar, míg a Protics-csoport listavezetője maga Protics Sztoján lesz. Krusevác Protics Sztoján régi kerülete.

A demokratapárt listavezetője ebben a kerületben Avramovics Zsika kruseváci ügyvéd lesz.

Szubotica házbért emel

A városi házak bérlőinek felemelik a házbéret

A lakbéremelések általánossá váltak újév óta, bár a lakásbíróságok a lakástörvény rendelkezése értelmében csak mérsékelt lakbéremeléseket ítélték eddig meg és a bérlők érdekeit védelmezték a lehetőség szerint. Annál feltűnőbb, hogy most maga Subotica város is beáll a házbérek emelő háztulajdonosok sorába.

A város tanácsa ugyanis utasította dr. Sztipics Károly városi főügyészt, hogy valamennyi városi ház lakóinak, valamint az üzlet-tulajdonosoknak a házbéret a mai viszonyoknak megfelelően emelje fel. A városi főügyész néhány napon belül már értesíteni is fogja a bérlőket az újonnan megállapított bérek összegéről.

Subotica város ezt az elhatározását azzal indokolja, hogy a lakberek már évek óta változatlanok, viszont a város tulajdonát képező épületek karbantartása mind nagyobb összegeket emészt fel, úgy hogy a tanács kénytelen volt erre a lépésre. A legnagyobb jövedelem

emelkedést a város a városházában elhelyezett üzletek, valamint a városi bérpalota lakásainak felemelt házbérből reméli elérni.

A városi bérház lakóinak egyébként a város fel akart különben is mondani, mert ennek az épületnek a lakásait a városi tisztviselők részére akarják le-

foglalni. Egyelőre azonban ezeket a felmondásokat a városi tanács kénytelen függőben tartani, mert a lakástörvény nem ad módot a lakások felmondására.

A város bérlői valószínűleg nem fogják tudomásul venni a lakbéremeléseket és így egész sor lakbér-megállapítási pörre van kilátás.

A Magyar Párt a kormánytól kér intézkedést az összeirt magyar választók felvételére

A párt suboticei intézőbizottságának tárgyalásai Pletikoszits főispánnal
A hatóság aggályosnak tartja a Magyar Párt által összeirt névjegyzéket

A suboticei választói névjegyzéknek hivatalból való kiegészítése már megkezdődött. A hatóság a kormányrendeletek alapján a nemzeti kisebbségeket felveszi január 31-ig a választók névjegyzékébe. A suboticei hatóság nevében Orsics Lázár főjegyző a Magyar Párt suboticei intézőbizottságával folytatott tárgyalások folyamán kijelentette, hogy nem hajlandó elfogadni a párt által összeirt névjegyzéket.

Ez az elutasítás annál meglepőbb volt, mert a vajdasági városok legnagyobb része már elfogadta a Magyar Párt helyi szervezetei által összeirt listát és nincsen semmi ok arra, hogy ezt éppen Suboticán ne fogadja el hatóság. Eppen ezért a Magyar Párt suboticei intézőbizottsága nevében dr. Nagy Ödön ügyvezető elnök csütörtök délelőtt tárgyalásokat folytatott dr. Pletikoszits Andrással, főispán-polgármesterrel, a kitől ismételtén kérte, hogy a párt által összeirt magyar választók névjegyzékét a városi hatóság használja fel a névjegyzékek hivatalból való kiegészítésénél.

Pletikoszits főispán kijelentette, hogy a kérésnek nem tehet eleget, mert a kormány határozott utasítása nélkül aggályai vannak, hogy ez az eljárás törvényes-e, miután a választási törvény, sem az azt követő rendeletek nem említik föl az ilyen magánnevjegyzékeket. A főispánnak különösen arra nézve vannak aggályai, hogy a Magyar Párt által összeirt listába felvett választók választói jogosultságát a város nem tudná kellőképpen ellenőrizni, mert a városnál rendelkezésre álló adatok nem elégségesek ahhoz, hogy azoknál, akik csak most szereztek meg a választói jogosultságot, megáll-

pítsa, hogy azok a választói törvényben felsorolt követelményeknek csakugyan megfelelnek-e. Hangsúlyozta még a főispán, hogy neki, mint a választói névjegyzék kiegészítését végző bizottság elnökének, nem volna különösebb aggálya a Magyar Párt által készített névjegyzék megbízhatóságát illetően, azonban nem tudja, hogy a bizottság azonosítandó-e magát ezzel a véleményével. Ismételte végül, hogy abban az esetben, ha a város utasítást kap a kormánytól erre nézve, úgy szívesen elfogadja a Magyar Párt névjegyzékét.

A főispán állásfoglalásáról Nagy Ödön dr. még csütörtök délután referált a párt intézőbizottságának, a mely ennek következtében elhatározta, hogy a Magyar Párt haladéktalanul interveniál a kormánynd., a melynek határozott utasítását kéri arra vonatkozólag, hogy a többi törvényhatóság példájára, valamennyi hatóság, így a suboticei is fogadja el és használja fel a Magyar Párt által összeirt magyar választók névjegyzékét.

Eppen ezért a párt tovább folytatja Suboticán a választók összeírását, amely már majdnem befejeződött. Még csak két kerület választóinak összeírása van folyamatban, úgy, hogy valószínűleg pénteken már teljesen elkészül a magyar választók összeírásának munkája.

A kormány utasítása nagyon sürgős, miután a választói névjegyzék kiegészítésére már csak néhány nap áll rendelkezésre és így a Magyar Párt névjegyzékének felhasználását illetően már nem lehet sok idő a gondolkodásra. De minden újabb utasítás nélkül is az észszerűség követeli, hogy a város ne görditsen

akadályokat a Magyar Párt által összeirt névjegyzék elfogadása elé, mert ez a névjegyzék csak a városi hatóság munkáját könnyítené meg és a Magyar Párt maga is felajánlotta a hatóságnak, hogy adatainak helyességét ellenőrizze. Ha ennek ellenére is »törvényellenes«-nek és »aggályos«-nak tartják azt az eljárást, amelyet más törvényhatóságok már rég magukévá tettek, akkor tág teret kap az a gyanu, hogy Suboticán nem akarja a hatóság a magyaroknak a választói névjegyzékbe való felvételét lelkiismeretesen végrehajtani.

Egy újabb novisadi jelentés már hirt ad arról, hogy oda megérkezett csütörtökön a kormány utasítása a pártok által összeirt névjegyzékek kötelező felhasználásával.

A háboru előtti

magyar állami kölcsön-kötvények

A magyar államkölcsön-kötvényeknek az utódállamokban lakó tulajdonosai közül különösen azok, akiknek kötvényei Magyarországon vannak letétben, évek óta nem élvezik a kötvények jövedelmét. Ezt a régóta elintézetlen kérdést most végre rendezni fogják.

Erre vall az a rendelet, amely a pénzügyminiszteriumból most érkezett Subotica városához és amely szerint mindazok, akiknek háboru előtti magyar államkölcsön-kötvények vannak tulajdonukban és 1918 óta nem jutottak kötvények szelvényeihez sem, miután a kötvények Magyarországon vannak letétben, nyilatkozatot kötelesek aláírni, amelyet az ügy sürgősségére vaio tekintettel közvetlenül a budapesti SHS. követségnek kell beküldeni, előbb azonban a hatóságnak igazolni kell, hogy a nyilatkozatban szereplő kötvények tulajdonosai SHS. állampolgárok.

A rendelet értelmében a városi tanács fölhívja az ilyen háboru előtti magyar államkölcsön kötvények tulajdonosait, hogy a nyilatkozat kiállítására és aláírására céljából sürgősen jelenjenek meg a pénzügyi tanácsos hivatalában.

Az esseni zengő torony

Essen, január 23.

Háboru békében: ezzel a mondatnál lehet az esseni hangulatot legjobban jellemezni. Mindenfelé rohamisakos, szuronyos franciákat lehet látni, apró, sápadtképi fiatal legényeket, behorpadt mellél. Az állomásnál éppen őrzáratok cirkáltak, amelyek lefoglalták az élelmszereket. Még az állomás bejáratánál ülő kofának két kosár almáját is felírták, nehogy a megszálló csapat élelmező-politikájának számításait keresztülhuzza.

Szemben az állomással a főposta épülete van: most francia kaszárnya. Minden bejáratnál tíz szuronyos francia egy-egy géppuskával esetlegesen megrohant ellen. Pedig nem kell félniök: a lakosság, bár elkecseregett, de nyugodt fölényvel figyeli az eseményeket.

A hirdető oszlopokon és a saroképületeken plakát-plakát hátán. Az egyik a statáriumot hirdeti ki, a másik a katonai és hazafias egyesületeket oszlatja fel, a harmadik a fegyverek, lőpor, robbantó anyag beszolgáltatását követeli és így tovább. A lakosság elolvassa és hallgat. Csak Duisburgban történt meg, hogy hét plakátot leszakítottak. Büntetésből három éjjel, három nap rendőrnök kellett őrt állnia a leszakított plakátok helyén.

Beljebb megyek a városba. Nagy Frigyes lovasszobra és Krupp monumentumának tövében francia bakák, értelmetlenül, bambán néznek a levegőbe. Tán érzik lelkükben, hogy nem hőstett egy védtelen, kifosztott népet megrohanni.

A város legnépszerűbb hősei Fritz Thyssen, Luther dr. polgármester és tíz iskolásgyermekek.

Thyssen bámulatos energiával és szellemi fölényvel vezette a tárgyalásokat, amíg le nem tartóztatták. Bár előrelátható volt, hogy a franciákat nem győzheti meg és hogy abban az esetben milliárdnyi kára lesz: nem engedett. A közügy és a haza érdekei ma mindenképp fölényesek. És ahogy Thyssen érez és gondolkozik, úgy érez és gondolkozik Krupp, Stinnes, Hirsch és a többi bányatulajdonos is. A magánérdeknek most nincs szava. Érthető, hogy a munkások, kik rendkívül modern és humánus szociális felfogásért eddig is szerették Thyssent, most rajongó tisztelettel és lelkes büszkeséggel tekintenek rá.

A bevonulás napján történt ez a meghatározó eset.

Késő este volt; a villamosok zaja már elült és siri csend volt a városban. Ekkor az egyik toronyban váratlanul kedves gyermekhang csendült meg: kisgyermekek énekeltek. Hangjuk egyre erősebb és énekük gyuitóbb lesz; amikor végső akkordban énekelik a múlt század negy-

venes évei legnépszerűbb német énekének: Sie sollen ihn nicht haben, den freien deutschen Rhein, velük énekel az utca, a templom, a város és a városnak 480.000-nyi lakossága.

Sok száz év múlva a hősmonda fog Thyssenről, Lutherről és az iskolás gyerekekről regélni.

Egyik délelőttön a bányákban jártam. Düsseldorftól Bochumig, bánya bánya mellett, gyár gyár mellett, kémény kémény mellett és a telepeken munkások sokasága mint a hangyaboly nyüzsög. A lakosság száma a szűk területen közel négy millió.

Elbeszélgetek az egyik mérnökkel, aki végig kalauzolt.

— Mit gondol, — kérdeztem — lehetségesnek tartja, hogy a franciák hosszú időre szállják meg ezt a vidéket?

— Miért ne, válaszolta; — a franciáknak az a programjuk, hogy bennünket tönkretessenek. Ezt úgy akarják elérni, hogy a Ruhr-vidéket hosszú időre megszállják. Más kérdés azonban, hogy kiaknázhathatják-e a bányákat. Ez aligha fog nekik sikerülni.

— Képzeld el — magyarázta a mérnök —, ezek a telepek másfél-milliárd munkabért fizetnek ki naponként és 575.000 munkást foglalkoztatnak, nem is szólva a hivatal-

nokok és egyéb alkalmazottak százezreiről. Közös akarat és közös cél hatja át mindnyáját. A sok száz ezer ember eddig a gép tökéletességével dolgozott. A gép feje, a szénzindikátus, már elment, az itt maradt hivatalnokok és munkások pedig nem mutatnak hajlandóságot arra, hogy a franciáknak dolgozzanak. Amióta a franciák megszállták a vidéket, a termelés máris 25 százalékkal visszament. Ez a kezdet. Mi, németek nem gondolunk fegyveres ellenállásra. Minek lövessünk belénk? A sztrájkra nem gondolunk. Van más fegyverünk is: a szabotázs, az amerikaizás. A munkás majd ledolgozza a napi nyolc óráját, de hogyan? A hivatalnok végig üli hivatalában egyik napot a másik után és a vasutasok is csak ide-oda utazgatnak vonatjaikkal, de hogyan? Különbözőképpen lehet azt csinálni. Ugy is, hogy az ember nyolc óra alatt semmit sem dolgozik. Eleget dolgoztunk eddig, most pihenünk.

— A franciák természetesen majd nagyokat prűszkölnek, de egyebet nem igen tehetnek. Ha francia hivatalnokot és munkást hoznak ide, még nagyobb lesz a zavar, viszont az, hogy mindegyikünk mellé egy-egy francia katonát állítsanak, kis-sé költséges játék lenne. És talán nincs is annyi katonájuk a franciáknak, amennyi ide kellene.

A zürichi boszorkánytánc

Csütörtöki nyitás: 5.40, Zárlat: 5.10

Egy héttel ezelőtt, csütörtökön indult meg a dinár rohamos zuhanása Zürichben az 5 centimes kurzus alá és két nap alatt, október 19-ikéig 1 centime alá süllyedt a jugo-korona. A háromnapos belföldi tőzsdeszünet után, — amikor a magánforgalomban 145—150 dinárt fizettek nálunk a dollárért, — a beogradi lapok szerint a belföldi tőzsdéken hétfőn Sztojadinovics pénzügyminiszter a valutapánikót csak úgy tudta megakadályozni, hogy 4.80-as zürichi nyitóárfolyamot jelentett a tényleges 3.75 centimes árfolyam helyett. Ennek a trükknek volt a következménye, hogy a beogradi és zagrebi tőzsdéken a dinár három fekete napján a külföldi fizetési eszközök árfolyama nem követte a zürichi paritást. A pénzügyminiszternek ez a fogása utólag szerencsés manővernek bizonyult, mert a válságos tíz nap alatt, amikor pénzünk értéke rohamosan 5.35-től 3.60-ig esett, majd újból feljavult 5.40-ig, nagy megrázkódtatásoktól és a spekuláció tulhajtásától kímélte meg a jugoszláviai pénzpiacot.

Csütörtökön délben, — a szerdai 4.75 centimes záróárfolyam után, — 5.40 centimes kurzussal indult Zürichben a dinár, ami egy nap alatt 16 százalékos javulásnak felel meg; az árfolyamemelkedés a pénteki 3.60 centimes legmélyebb árfolyam után pedig hat nap alatt pontosan 50 százalékos tesz ki. A zárlatig ismét némi lanyhulás állt be és a kurzus 5.10 centimesig esett vissza.

A zürichi árfolyam-javulásnak megfelelően csütörtökön a beogradi és zagrebi tőzsdéken erős visszaesés volt észlelhető a külföldi devizák kurzusában. Mig a dinár esésekor tőzsdéink nem követték a zürichi ugrást, — a javulást ma teljes értékében eszkomptálták a zürichi paritásnak megfelelően. Így a dollár a szerdai 106 dináros kurzusról 97 dinárra, a francia frank 705-ről 685-re esett vissza és a többi devizák is lényegesen olcsóbbodtak.

Teljesen homályosok azok az okok, amelyek két hét óta a dinár zürichi boszorkánytáncát előidézték, mert sem a bel- és külpolitikai, sem pedig a pénzügyi helyzetben nem merültek fel ez idő alatt olyan kedvező, vagy kedvezőtlen változások, amelyek az ötvenszázalékos árfolyamváltozást indokolták tették volna. A zürichi misztikumot talán az a svájci lap fedi fel, amelyik a külföldi pénzügyek lelkiismeretlen spekulációjának tulajdonítja az árfolyamok táncát. Az egyik zürichi lap a dinár árfolyamhullámzásával foglalkozva azt írja, hogy a spekuláció, amely a német, lengyel, osztrák és magyar valutát, a gyenge valutákat teljesen tönkretette, most az ugynevezett közép-valutákra, a dinárra, cseh koronára és leire vetette magát. A háboruvesztes országok pénzértéke volt elsősorban alkalmas a spekulációra, amelyeknek kurzusát Zürichben olyannyira tönkretették, hogy további tőzsdéi manővert már nem érdemes velük folytatni. Így történt az osztrák valuta »megszilárdulása« bekezdésében az egytizedes részén, a magyar korona »stabilizálása« a bekezdés öt- és tizedes részén, a lengyel és német márkát is már nullákkal és tizedcentimekkel jegyzik. A font, dollár, a holland, svéd, norvég valuta erős a spekulációra, a legalkalmasabb tehát a többi középeurópai pénzt arra, hogy a mesterséges és tényleges okok nélkül való ársüllyesztés és áremelés zavarában a külföldi pénzügyi halászhassanak. A zürichi lap ezzel magyarázza a dinárnak egyik napról a másikra bekövetkezett titokzatos zuhanását és feltörését és ezt a magyarázatot el kell fogadnunk azért is, mert más

magyarázatát nem lehet találni a zürichi kurzusok boszorkánytáncának.

Rohamosan esik a gabona ára

A zürichi valutátánc a gabonapiacra is erősen éreztette hatását úgy a rohamos áremelkedés, mint a hirtelen áresés tekintetében. A 3.60—4.440 centimes dinár-kurzus idején mindenki szabadulni akart a pénztől és a buza árát 1750 koronáról egészen 2100 koronáig, a 0-ás liszt árát 2400 koronáról 3100 koronáig hajtották fel és eladó alig akadt. A dinár emelkedésének hírére csütörtökön megváltozott a helyzet és ma a nagy kindlattal szemben nincs

vevő. A buza ára ismét 1850 koronáig hanyatlott vissza és térszalisztet is 2700 koronáért kínálnak kereslet nélkül.

A novisadi tőzsdéjelentés is 15—30 dináros árcsökkenésről számol be a gabona- és lisztpiacon, a tényleges kereskedelmi forgalomban azonban az olcsóbbodás a valóságban már 45—50 dinárt tesz ki. A helyzetet azonban ma nem is annyira a számokban kifejezett árcsökkenés, mint inkább az a tény érezteti, hogy a négy nap előtti nagy keresletet és az áru visszatartását fokozott kínálat és a vásárlástól való tartózkodás váltotta fel.

A kormány újabb intézkedései a magyarok választójogának biztosítására

A belügyminiszter ismét rendeletileg utasította a helyi hatóságokat a választójogi névjegyzékek pontos kiegészítésére és a politikai gyűlések szabadságának megóvására

A Magyar Párt vezérlőbizottságának legutóbbi suboticiai ülésén többek közt szóba kerültek azok az újabb választási sérelmek, amelyek a kormány határozott utasításai ellenére a magyarság ellen több vidéki törvényhatóság területén megnyilvánulnak. A Magyar Párt vezérlőbizottsága elhatározta, hogy ezen sérelmek sürgős orvoslását kéri a kormánytól.

A határozat értelmében dr. Graber László, a Magyar Párt társelnöke interveniált a kormánynál a sérelmek azonnali orvoslása érdekében és sürgős utasításokat kért a törvényhatóságok részére a magyarság választójogának tiszteletbentartására és a választási agitáció biztosítására vonatkozólag.

Magyar Párt közbenjárásának meg is van már az eredménye, mert mint Novisadról jelentik, az ottani főispáni hivatalhoz csütörtökön három távirati rendelet érkezett a belügyminisztériumtól, a választásokra vonatkozó újabb utasításokkal.

Az egyik rendelet szerint azoknak a törvényhatóságoknak, amelyek a

január 6-ig kiigazított választói névjegyzéket terjesztették be a törvényekhez, azt vissza kell kérni, mert csak a január 31-ig hivatalból kiegészített névjegyzékek lehetnek a választásokon irányadók.

A második távirati rendelkezés szerint a hatóságok minden körülmények közt tartoznak figyelembe venni a választói névjegyzékek kiegészítésénél az egyes pártok által benyújtott adatokat és névjegyzékeket.

Végül utasítja a belügyminisztérium a hatóságokat, hogy a gyűlések szabadságát minden rendelkezésre álló eszközzel védjék meg, hogy ne fordulhassanak elő olyan esetek, mint amilyenekről az utóbbi időben sok panasz érkezik a belügyminisztériumba egyes pártok részéről a választási gyűlések gyakorta előforduló megakadályozására vonatkozólag.

A távirati utasítások egy becskeri jelentés szerint már oda is megérkeztek. Suboticán azonban csütörtökön még nem tudott róluk a hatóság.

Magyarország nem készül háborúra

A budapesti jugoszláv követ cáfolja a háborus híreket

A beogradi »Vreme« munkatársa beszélgetést folytatott a Beogradban tartózkodó Milojević budapesti követével, aki Magyarország háborus készülődéseiről hírekről és az aktuális kérdésekről a következőket mondotta:

— Bár a párisi békekonferencia megalakította a népszövetséget, hogy az békés uton rendezze az államok között felmerülő viszályokat, mégis ostobaság volna azt hinni, hogy az általános béke fázisához jutottunk. A trianoni béke pontosan megállapítja, hogy mennyi katonai erőt tarthat Magyarország, mégis, mint minden nemzetközi szerződésnél, most is nehéz ellenőrizni, hogy Magyarország teljesítette-e ezeket a feltételeket.

— A magyar nép erősen nemzeti érzésű. Hisz a jövőjében és Szent István koronája országainak visszaállításában. Ez az eszme vezeti politikai és nemzeti életében. A mértékadó magyar faktorok mindent megtesznek, hogy ezt az eszmét jó hadsereggel támasszák alá. Mégsem kell azonban azt gondolni, hogy Magyarország rövidesen háborúra készül, mint azt az utolsó hírek terjesztették. Ehhez Magyarországnak se jogi alapja, se anyagi lehetősége sincsen.

— Ugy szövetségeseink, mint mi — folytatta Milojević követ — szívesen kitarunk azon álláspontunk mellett, hogy a békefeltételeket pontosan be kell tartani. Eppen ezért

nem akarunk semmitéle ürügyet szolgáltatni esetleges összeütközésére. Másrészt azonban abban az esetben, ha valaki megkísérelné Közép- vagy Délkelet-Európában a békét megzavarni, úgy a kisanant állandó összhangban a nagyhatalmakkal, mindenkor készen áll a béke fenntartására. Ezért azt is hatalmi érdekünk is, hogy ne terjedjenek el olyan békét zavaró hírek, amelyek gazdasági és pénzügyi helyzetünket rontják csak.

A magyar fascisták és ébredők működéséről, valamint Friedrich István római utazásáról kijelentette Milojević követ, hogy azoknak nem lehet nagyobb fontosságot tulajdonítani, majd a magyar hadikérdés kérdéséről a következőképpen nyilatkozott:

— Rétségtelen, hogy Magyarország, éppúgy, mint a többi állam, nagy háborus károkat szenvedett. Ezzel szemben azonban Magyarország, akárcsak a többi központi hatalom, amelyeket nem tartott az elengedéssé megzavarással, sok gazdasági erőt őrzött meg, így gyárai is érinthetetlenek maradtak. Az a meggyőződésem, hogy Magyarország jelenlétét hadikérdéstől szolgáltatathatna, anélkül, hogy gazdasági élete összeroppanna. Különösen szent, élőállatot, vasuti felszerelést és mezőgazdasági gépeket adhatna Magyarországnak jóvátételül, amelyre annál inkább képes, mert belső politikai élete mindinkább konszolidálódik.

Az optáltak kérdéséről kijelentette Milojević követ, hogy azoknak az ügye is mindinkább közeledik a teljes rendezéshez, majd a következőképpen fejezte be nyilatkozatát:

— A jugoszláv kormány azon a véleményen van, hogy úgy mint minden más szomszédos állammal, Magyarországgal is fenn kell tartani a barátságos, jó szomszédi viszonyt és én mindent megteszek ennek érdekében.

Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda szerint a román-magyar határcidens ügye békésen elintéződött. Ezt igazolja Trifu budapesti követ nyilatkozata, amelyet Nagyváradon tett az ottani hivatalos távirati iroda munkatársa előtt. Trifu kijelentette, hogy Magyarország és Románia között már helyreállt a békés viszony. A zerdélyi határvárosok izgatott hangulata teljesen indokolatlan, mert a határcidens véglegesen elrendeződött.

Horvát hangok

a wrangelisták szavazati joga ellen

Orosz katonák szavazhatnak jugoszlávok nem

Zagrebből jelentik: A horvát politikai közvéleményt erősen foglalkoztatja a Wrangel-katonák magatartásának kérdése a választásokon. A választótörvény tudvalevőleg szavazati jogot biztosít az orosz menekülteknek. Ez a tény már maga is erősen bántja a horvátokat, azt hozzák fel ellene, hogy sok benszülött állampolgár is kimaradt a névjegyzékekből, míg az oroszokat mind felvették. Azonban erősen nehezményezik, hogy akkor, amikor a jugoszláv hadsereg katonáinak nincs választójoga, a szintén katonai parancsnokság alatt álló wrangelisták szavazhatnak. Sőt szavazhatnak azok is, akik határőrségi fegyveres szolgálatban állnak. A horvát lapok szerint a wrangelisták szavazatai erősen befolyásolhatják a választás eredményét sok olyan kerületben, ahol horvát szavazók vannak, főleg Boszniában és Dalmáciában. Ezek a lapok 150.000-re becsülik a wrangelista választópolgárok számát, ez a szám azonban erősen túlzottnak látszik. A klerikális »Narodna Politika« a radikálisok machinációjának nevezi a wrangelisták szavazati jogát, de annak a reményének ad kifejezést, hogy az orosz menekültekben mégis lesz annyi politikai tapintat, hogy nem avatkoznak bele a nekik menedéket nyújtó ország belügyeibe és nem fognak élni, illetve visszaélni szavazati jogukkal.

Az optáltak

A belügyminiszter rendelkezései a külföldi állampolgárságot választott jugoszláv lakosokról

Becskeréről jelentik: A belügyminisztériumtól leirat érkezett a városhoz a külföldre optáltak ügyében. A leiratban a minisztérium értesíti a város vezetőségét, hogy az optálás kérdésében az a szempont az irányadó, hogy az illető polgár, aki külföldre honosságot nyert, fizet-e adót, vagy sem. Minden esetben ez jön számításba és ez alapon kell eldönteni azt is, hogy a honosítottal szemben milyen kötelezettségei vannak a jugoszláv hatóságoknak.

A leirat szerint mindazokat az optáltakat, akik a jugoszláv állam részére adót fizetnek, úgy kell kezelni mint állampolgárokat. Ha tehát az adót fizető honosított beteg kórházban, vagy egyéb egészségügyi intézetben fekszik, a hatóságoknak — amennyiben az illető vagyontalan — ki kell fizetni érte az ápolási díjat. Azokra akik adót nem fizetnek, ez a kötelezettség nem vonatkozik. A leirat egyébként minden más esetben is ennek az irányelvnek betartását rendeli el a hatóságok számára.

CIRKUSZ

•••

Fejcsere...

Eszmezsere egy új találmányról

Már megint feltaláltak valamit. Egy orvos feltalálta, hogy az emberi fejet egyszerűen le lehet operálni a törzsről és rá lehet ragasztani egy másik emberre, persze csakis olyanra, aki megelőzőleg elvesztette a fejét. Szóval ezentúl a fejeket ki lehet cserélni. Ezentúl a fejek sűrűn fognak gazdát cserélni, a gazdák pedig fejet fognak cserélni. Hát bizony némely barátunkra és főnökünkre nézve ez a kilátásba helyezett helycsere illetve fejcsere, nagyon üdvös lesz. Az ember ezentúl, ha nincsen megelégedve a fejével, vesz egy új fejet és a dolog rendben van. Egy új fej beszerzése nem okoz majd nagy fejtörést. Egy új fejet az emberiség történetében. Ezek után ilyenformán fognak majd csevegni az emberek a kávéházban:

Dr. Öntefü Elemér (egy rég nem látott klienséhez, aki éppen most jött be): Ah, hogy van kedves Baromffy ur, isten hozta! Hol járt, merre járt, hogy olyan régóta nem találkoztunk? Na csücsüljön le ide, az én asztalomhoz!...

A kávéházi vendég (zavartan mosolyog): Bocsánat... uraságod tévedni méltóztatik. Össze tetszik téveszteni másvalakivel. Ugyanis én nem vagyok Baromffy. Nevem Higveleji Károly a Fogyasztási és Koppasztási Bank cégvezetője.

Dr. Öntefü: Jó vicc, jó vicc. Nekem mondja?! Tíz éve ismerem Uraságodat, öt év óta a kliensem, még most is tartozik 542 kor. perköltséggel abból a lakásrekvirálási heccből kifolyólag. Vagy talán nem akar emlékezni már reá? Mi?

A kávéházi vendég (hirtelen a fejéhez kap): Hát persze! Jaj de jól! Most már értem: azért tetszik összetéveszteni azzal a Baromffival, mert az ő fejét hordom legujjabbban. Tetszik tudni, Baromffy, szegény feje csödbe került két hónappal ezelőtt és én az árverésen megvettem a fejét kikiáltási áron alul. De azért jó üzletet csináltam. Jól áll nekem ez a fejviselet. Azóta direkt buknak reám a nők. Kissé butábbnak érzem magam, mint azelőtt, de nálunk a bankban ez nem akadály, viszont szerelmi ügyekben azóta határozottan forban vagyok.

Dr. Öntefü: Na és mi történt a régi fejével?

A kávéházi vendég: Kölesön adtam a konkurrensbank könyvelőjének, aki viszont az ő fejét kiadta haszonbérbe a borbélyának.

Dr. Öntefü: És miért nem volt megelégedve a saját fejével?

A kávéházi vendég: Nagyon nehéz fejem volt kérem alázattal. Az ilyen dolgot, illetve az ilyen nehéz fejet az olyan magamiatja ambiciózus ember nem tudja olyan könnyen elviselni.

Dr. Öntefü: Na és megszokta már uraságod ezt az új fejet?

A kávéházi vendég: Hogyne, kérem. Azelőtt is többnyire a más fejével gondolkodtam.

Dr. Öntefü: Érdekes. Uraságod a szószoros értelmében szöveget ütött a fejembe. És szokott a régi fejével találkozni. Mit érez olyankor? Nem sajnálja?

A kávéházi vendég: Őszintén szólva nagyon neveltségeseznek találom az eddigi fejemet. Most, hogy már nem fityeg rajtam, sokkal tárgyilagosabb véleménynyel lehetek róla. Örülök, hogy taládtam rajta. Tudja azok a kifejezésnélküli visszamek, azok a kiugró brutális pofacsontok, az a veres haj és az a nagy száj. Brr! Hogy is tudtam olyan sokáig viselni. Most utólag nem is csodálkozom, hogy megcsalt a feleségem. Azért is szerezttem be új fejet. Ezek a folytonos felszarvadások már türethetlenné vál-

tak. Elhatároztam, hogy okvetlenül ki fogok lábalni ebből a buta dologból, ha a fejembe kerül is.

Dr. Öntefü: És mondja, hogy csinálta ezt Uraságod? Ilyen meglepésszerűen?

A kávéházi vendég: Ez kérem egyelőre titok. Még nem árulhatom el. Ne szólj szám, nem fáj fejem!...

Dr. Öntefü: Sehogy sem megy a fejembe a dolog.

A kávéházi vendég: Hát persze. Nem is olyan egyszerű az ügy. Ne fájjon uraságodnak a más feje.

Dr. Öntefü: Mégis: adjon tanácsot, hogyan lehetne sürgősen valami rendes jó fejet beszerezni. Mindössze két-három hónapra. Tudja, van egy kényes bonyolult kereskedelmi pöröm. Ehhez kellene.

A kávéházi vendég: Nő, majd meglátjuk, hogy tehetünk-e valamit az érdekében. A nagybátyám egyetemi tanár, tavaly nyugdíjazták. Fejből tudja az egész váltótörvényt, a pénzügytant és az összes adórendeleteket. Talán ő átengedi szívességből a fejét, de aztán

adja vissza, becsületszóra. Mert az uraságod fejével nem tudna ellavirozni a hátralévő napjaira.

Dr. Öntefü: De miért fixirozza olyan régóta azt a fess főhadnagyot ott a szomszéd asztalnál. Direkt idegessé tesz vele.

A kávéházi vendég: Nagyszerű feje van. Ha nekem ilyen jóképű fejem volna, istenkém! Ugy megkivántam. Szeretném, ha átengedné nekem. Nézze kérem ügyvéd ur, csinálja meg az üzletet vele, jó províziót kap. Na, megígéri?

Dr. Öntefü: Megpróbálom. Majd beszéltek a fejével. De mondja, mi van a nőkkel? Ők is csereberélik már a buksi fejcskéiket?

A kávéházi vendég (sóhajt): Sajnos, a nők nem vesztik el olyan könnyen a fejüket. De annál inkább elcsavarják a mienket. Nem látja, az enyém is egészen kicsavarodott már a helyéből. Attól félek, hogy nemsokára újra meg kell fejeletnem magamat!...

(g. z.)

Lord Curzon és Izmed pasa vitája

Az angolok a Mosul-kérdést a népszövetség elé terjesztik

A lausannei konferencia keddi ülésén végre napirendre került a Mosul-kérdés és a vita úgy folyt le, mint ahogy az eddigi tapasztalatok után várni lehetett: mindkét részről a legutolsó követelésekkel álltak elő. Legérdekesebb a dologban az, hogy noha mind a két oldalon a *petróleumért harcolnak*, ami életkérdés Angliára és Törökországra nézve egyaránt.

a petróleum szó az egész vita folyamán egyetlen egyszer sem hangzott el.

Annál gyakrabban emlegették a háboru fenyegető veszedelemét.

Izmed pasa élesen szállott szembe lord Curzon brit külügyminiszternek azzal a javaslatával, hogy a mosuli kérdést utalják a népszövetségi tanács elé, mert ebben háborus fenyegetést lát. Azzal a követeléssel végzte felszólalását, hogy *Mosul Törökországnak kell megítélni, mert ez a terület mindig is a törököké volt.*

Lord Curzon nyomban válaszolt. Azt fejtette, hogy az olyan kérdéseket, mint ez is, nem lehet Izmed pasa kívánsága szerint népszavazás

után eldönteni, hiszen több ízben, így Felső-Sziléziában és Teschenben is bebizonyult, hogy a népszavazás erre nem alkalmas.

Törökország csapatokat vont össze Mezopotámia határain, tehát ha egyáltalán lehet beszélni háborus fenyegetésről, akkor inkább Törökország csörteti a kardot, semmint Anglia. Anglia nem akar háborut s éppen ezért a népszövetség tanácsa elé kívánja terjeszteni Mosul ügyét.

Utána Izmed pasa megegyezésről szólalt.

Törökország sem akar háborut, de rendíthetetlenül ragaszkodik kétségbevonhatatlan történelmi és politikai jogaihoz.

Izmed pasa megmaradt álláspontja mellett, mire lord Curzon, mint a bizottság elnöke határozatképpen kimondta, hogy haladéktalanul megteszi a szükséges lépéseket, hogy a *Mosul-kérdést a népszövetség elé vigye*, majd jelentette, hogy a bizottság szerdán is ülést tart s napirendjén különféle határ- és pénzügyi kérdések lesznek.

Veszedelemben a topolai járás

Markovics Nikolt újból kiakarják főbíróvá nevezni Topolára

Megbízható helyről arról értesülünk, hogy a kormány Jankulov topolai járási főszolgabíróát a közel napokban felmenti s ugyanezen hír szerint a topolai járás főszolgabírájává újra *Markovics Nikolt*, a járás korábbi sokat emlegetett főbíróját nevezik ki.

A hír a topolai járásban, amely végigszenvetde a Cseremov s a Markovics korszakot érthető riadalmat okoz s mi úgy érezzük, hogy nemcsak a járás publikumának, de a kormánynak s a kormányon lévő radikális pártnak is szolgálatot teszünk, amikor — ha még nem késő, — tiltakozunk a képtelen terv ellen.

Markovics Nikola multjáról, ha a legenyhébben szólunk is, — akkor is meg kell állapítani, hogy az nem teszi alkalmassá a főszolgabírói állásra. Ezt még a radikális párt is, amely e főbírói kinevezést forszírozza, elismeri. Markovics főszolgabíró nem született arra, hogy törvénytisztelő legyen. Aki polgári peres eljárásban elbírálandó ügyre önmagát választott bírónak rendeli ki, aki előadást tart arról, hogy miképp lehet a törvény rendelkezései ellenére a magyarokat a választói névjegyzékből kihagyni, aki alkotmány, törvényeket úgy kezel és

úgy értelmez, amint pillanatnyi szélső diktálja, aki emberekkel, intézményekkel úgy bánik, mint a hogy Markovics Nikola bánt ezekkel, hacsak egy járás becsületes, dolgozó népét nem akarják provokálni, nem szabad újra kísérletezni.

A topolai járásban kompromitálta magát a radikális párt Cseremovval s kompromitálta magát már egyszer Markovics Nikollal, mielőtt még egyszer kompromitálna magát s *mielőtt zászlajától végleg elriasztaná a topolai járás szavazóit*, van egy szerény prozódionk a radikális párti intézők számára. Hallgassanak meg a topolai járásból *hat bármely nemzetiséghez tartozó polgárt*, akiket Markovics jelöl ki *személyes hívei és barátai közül* s biztosítsák ezeket, hogy szavuk és véleményük titokban marad, mert Markovics Nikola elköltözik a járás területéről. Ezekről kérdezzék meg, hogy szerencsés gondolat-e Markovics Nikolt visszahívni, s ha az ő véleményük után is megmaradnak a kinevezés szándéka mellett, akkor a topolai járás közönsége is alighanem megnyugszik. Ha másban nem, abban, hogy nincsenek többé gerinces polgárai, akik beszélni merészkednek.

Szabadonbocsátották a franciák

a német bányatulajdonosokat

A német ellenállás máris meghozta az első döntő győzelmet: a francia hadbíróóság kénytelen volt meghódolni a német munkásság követelésére előtt és csak a legenyhébb ítéletet alkalmazta a letartóztatott bányatulajdonosokkal szemben.

Mint Essenből jelentik, a francia hadítörvényszék *Thyssent* 5100 frank, *Kestent* 15.632, *Wüstenhöfert* 8400, *Tengelmann* 6020, *Olliet* 244 ezer 300 és *Spindlert* 47.752 frank pénzbírságra ítélte. Az ítélet után a bányatulajdonosokat szabadonbocsátották, mire hatalmas tömeg gyűlt egybe és lelkesen ünnepelte őket, hazafias dalokat énekelve. A bányatulajdonosok csütörtök délelőtt érkeztek vissza Essenbe, ahol ugyancsak *ünnepléses fogadtatásban részesítették őket.*

A hadbíróóság ítéletét a német lapok különbözőképpen kommentálják, abban azonban megegyezik a vélemény, hogy a franciák a német ellenállásnak voltak kénytelenek engedelmessé válni az ítélet meghozatalánál.

Egy washingtoni jelentés szerint az amerikai csapatok csütörtökön megkezdték az eddig megszállt területek kiürítését és az amerikai csapatok helyét azonnal francia csapatok foglalják el.

Apró bűnök — kis bűnösök

Főtárgyalás a suboticei törvényszéken

Csütörtökön öt büntető ügyben tartott főtárgyalást *Pavlovics István* törvényszéki elnök elnöklésével. Mind az öt tárgyaláson *Vaszilievics Ljuba dr.* államügyész képviselte a várhatóságot. A szuronyos börtönőr öreg embert kísér a tárgyaló terembe. Tüskés, összes körszakál övezi sápadt arcát. Vastag daróckabát van rajta, amilyent elítélt rabok viselnek. Megáll a vádlottak padja előtt.

Az elnök kérdéseire elmondja, hogy *Gyurakovics Antal* a neve, 56 éves, suboticei születésű, mult év december 20. óta van vizsgálati fogságban. Nőtlen, de családja van. Asszony is, meg gyerekek is vannak.

Elnök: Volt-e büntetve?

Vádlott: Igen. *Huszonnyolc év* előtt, orgazdasággért, 9 hónapra. Most lopással van vádolva. Azzal, hogy bement *Matkovics Tamás* udvarába és a folyosóról az ott összecsomagolt ruhát ellopta. Mit tud előadni ebben az ügyben, kérdezi az elnök.

Vádlott: Bűnös vagyok. Készen van, Itéljenek el.

Elnök: Van-e mentsége?

Vádlott: Nincs. Ittas is voltam. Nem akartam én ilyent elkövetni.

Egy tanu van: *Matkovics Tamás*, a károsult. Elmondja, hogy ők tetten érték *Gyurakovicsot* amikor a lopott ruhákkal ki akart az udvarukból surranni. A törvényszék a vádlottat lopásért hat havi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

Beteges kinézésű, görnyedt tartású fiatal embert kísér a fogházra a terembe. A feje szinte a mellére hajlik. Az előrehaladt tuberkulózis messziről meglátszik rajta. Elmondja, hogy magánhivatalnok volt, érettségije van. Állását elvesztette. Zugirász lett. »Ebben érzem magam bűnösnek«, mondja, mélyen lehajtott fejjel.

A vád szerint többektől pénzt vett föl, bélyegre, hogy hivatalos írásokra ráragasztja, de a pénzt saját céljaira használta föl.

Azt mondja a vádra, hogy vett föl pénzt bélyegekre, rá is ragasztotta volna az okmányokra, de közben följelentették és becsukták. Nem akart megcsalni senkit.

Sillis Dániel tanu elmondja, hogy egy utlevélre 15 dinárt vett fel tőle a vádlott bélyegre, de a pénzt a saját cél-

jaira használta föl és a kérvényt a zsebében hordta, ahelyett hogy az illetékes hivatalnál benyújtotta volna.

Bulyovics Tekla halaskofa elmondja, hogy az ipart akarta benyújtani a hivatalnál, de az ipárnál sokan voltak és miután nem akarta, hogy a portéka hervadjon, rábizta vállára az ipar benyújtását és adott neki 15 dinárt. De ez nem végezte el a dolgot. Kártérítést nem igényel.

Nem kíván kártérítést Albert Verka zöldségkőfa s Kudlik Cicel halaskofa sem, az egyik 12 dinárral, a másik 11 dinárral károsult.

A bíróság vádlottat egy havi fogháza ítélté, amit a vizsgálati fogsággal kiöltöttek vett.

Ezután még három apró bűnügyet intézett el a bíróság.

A hatóság az árdragítások ellen

A drágaság leküzdéséről szóló törvény szigorubb alkalmazására van szükség

A legutóbbi napokban tapasztalt méltánytalan árdragításokkal szemben végre a hatóság is erélyesebb intézkedésekre készül. Rámutatunk már arra, hogy a dinár értékének egynapos esése következtében, úgy a termelők, mint a gyárak és kereskedők indokolatlanul felemelték az árakat és bár azóta a dinárt ismét lényegesen magasabban jegyzik már Zürichben, mint az áresés előtt, a felemelt árak mégis érvényben maradtak.

A mai súlyos gazdasági helyzetben már ugyanis mulasztás terheli a hatóságokat, hogy nem hajtották eddig is szigorubb végre a drágaság leküzdéséről szóló törvényt. A drágaság elleni törvény értelmében ugyanis egyrészt

minden kereskedő köteles a kirakatban felütnetni az árakat, másrészt ugyanez a törvény szabályozza azt is, hogy

a kereskedők csak 15—20 százalékos haszont érhetnek el a közszükségleti cikkekben.

Ennek a törvénynek értelmében egyidőben a suboticei rendőrség meg is kezdte az árak ellenőrzését, azonban a drágaság elleni küzdelem meghusult, mivel a suboticei járásbírósnak, amely árdragítási ügyekben hivatva van ítélni, a törvény értelmezése tekintetében különböző aggályai voltak. Ebből kifolyólag a suboticei rendőrség és a járásbíró között annak idején különböző félreértések merültek fel, ez azonban semmiesetre se lehet ok arra, hogy a drágaság elleni törvényt egyáltalán ne hajtsák végre.

A legutóbbi napok teljesen jogtalan árdragításai következtében a városi tanács legközelebb foglalkozni fog ezzel a kérdéssel és utasítani fogja a rendőrséget a drágaság leküzdésére irányuló törvény szigorubb végrehajtására. A rendőrség újból kívánni fogja a kereskedőktől az árak feltűnő kiírását és abban az esetben, ha drágítást lát fenforogni, vagy ilyen feljelentés érkezik a hatósághoz, az ilyen ügyek részére kijelölt ügyészre megbízott vádat fog emelni az árdragítók ellen.

Korteselet a Vajdaságban

Népgyűlések, jelölések, programbeszédék

A Vajdaságban teljes erővel kibontakozott már a választási küzdelem. A pártok seregszemléit tartanak, a jelöltek és önjelöltek egyre növekvő serege márcól-holnapra egészen belepte már a fórumot. Egy-mást érik a programbeszédék, a jelölő gyűlések és szűnet nélkül tartanak a kortesutak.

A Magyar Párt vezetősége még nem foglalkozott a jelölések kérdésével, a többi párt részéről azonban már egyik-másik helyen elintézték ezt a kérdést.

Novisadról jelentik: A szocialista-párt február elején kezdi meg a választási agitációt a Vajdaságban.

A párt minden kerületben állít jelöltet.

Novisadon listavezető lesz Tatics Pavle. Titel—St.-Becsén jelöltek: Szekulics Milán dr.-t. Novisad városi kerületben Divac Nedeljko és Novisad járási kerületben Hadnagyev Gyurót.

Sombori listavezető Divac Nedeljko, Sombor járási Tatics Pavle és Sombor városi Brkity Vojin.

HIREK

FEHÉR ÉJSZAKÁKON

amint botorogsz lassan, hazatél a porhanyós havon, észreveszed bizonyára, hogy az utak bizonytalanok és elmerültek, a lámpák világtalannak és eltörpültek és az emberek kevesen vannak veled együtt a kormos, vigasztalan ég alatt. Fehér éjszakákon gondolsz valószínűleg a barátodra, aki rossz tüdejét ment gyógyítani a dalmát tengerpartra, gondolsz valakire, aki most vaksi petróleumlámpa alatt írja talán a bucsulevelet, mert most tüteltenek a szobák az Alpok tetején, a tavakban nem fürödnek az esti csillagok, a vénék sóhajtoznak, a fiatalok árvalkodnak, minden alázatos, haldibahajló és olyan messzi a tavasz, a vigasztaló március, amire várni kellene. Amint mész, dideregve távozsan hazatél, eszedbe jutnak bizonyára ezek és látod is, elébed áll a koldus világ, ahogy most van, romlottan, vásári szédületben, emberekkel, társakkal, idegenekkel, akik ébrednek, meg ujjal leejtik a terhes gondjaikat, lármáznak, éheznek, béküllnek és marakodnak... Látod: a városokat ugyan összekötik az utak, rendőrök állanak minden sarkokon, a vonatok futnak, a templomok vezetnek, a hidak értik fekiúsznak a folyókon és mégis elvesztették magukat, a lábuk nem találja a padlót, ami a szakadt mélységeket öleli össze előttük, a szemükben tántorog a távoli torony, a városok hánykolódnak alattuk, a kenyeret — ő — kihullasztották a kezükből és most csak rinak, botorkálnak a sötétben. Fehér éjszakákon víziót látsz, ami rémít és amiről írni nehéz, de amit fölértesz, hisz emberekről van szó, akik pár ezer esztendő óta lakják a földet és most úgy érzik, hogy semmi se biztos, még az sem, hogy megmaradunk a ránknyító holnapnak, amely talán megfürdet bennünket a zuhogó reggeleken. Fehér éjszakákon figyelj föl a legmagasabb hirtre, amely megtogant e világban, fölállsz, mint a hajón a kapitány és megnézed, mi van a belga földön, mi csörren a francia temető mögött, mi száll az angol gyárkémények fölött, mit kidőznek a hegyeken túlról Azsia felől — és aztán amint mész, botorogsz lassan hazatél a porhanyós havon, mondod csendesen és szomoruan: ember, ember...

Becskerek—Kikindai: Divac Nedeljko.

Vrsac—Pancsevón: Topalovics Zsivko dr.

Subotica, városi kerületben a jelölt Szekulics Milán dr., a járásban Brkity Vojin lesz.

A jelöléseket az egybehivandó kerületi értekezlet fogja megejteni.

Somborban a jelölő-gyűlést most vasárnap tartják meg, Suboticán a jövő vasárnap.

Becskerekéről jelentik: Csütörtök este ideérkezett Mihajlovics Szvetisláv dr. radikális képviselő, akit az állomáson Rajics Szvetisláv alispán és Alexis Bogoljub polgármester fogadták. Mihajlovics pénteken választókerületét, Stari-Becsejt látogatja meg, ahol választási gyűlést fog tartani.

Becskerekéről jelentik: A radikális-párt helyi bizottságát megválasztották. Elnök lett: dr. Zsupanszky Vlaszko, alelnökök: Jovanovics Beba, Maksincev Vidomir, Milya Nika és Tyucsin Zsivó, titkárok: Dimitrijevic Koszta és Mojity Iván.

A hadügyminiszter a királynál. Beogradból jelentik: A király csütörtök délután kihallgatáson fogadta Peics hadügyminisztert.

Becskereken Nincics a radikálisok listavezetője. Becskerekéről jelentik: A radikálisok Nincics Momcsilo külügyminisztert jelölték a kerület listavezetőjéül.

Hivatalvizsgálat. Pavlovics István, a suboticei törvényszék elnöke csütörtökön Sentára utazott, ahol az ottani járásbírósnál hivatalos vizsgálatot tart.

A nacionalista szervezetek küldöttége Pasicsnál. Beogradból jelentik: Csütörtökön délelőtt a harcosok egyesülete, rokkantszövetség, dobvoljacok, orjuna, tartalékos tisztek egyesülete és a hadiak szövetsége közös küldöttséggel keresték föl Pasics miniszterelnököt. A küldöttség szónoka ismertette a délszerbiai közbiztonsági állapotokat és a bolgár bandabetéreket és bejelentette, hogy ha a kormány nem teremtend a határon, az önségély esz-közéihez fognak folyamodni.

A kormány betartja a Bleer-csoporttal kötött szerződést. Beogradból jelentik: Az állami egyedárúság igazgató-tanácsában azon állást, amelyet eddig Veljkovics Voja töltött be, a Bleer-csoport képviselőjével, Poleid-al töltik be, amint az az említett csoporttal kötött szerződés megszabja. Ebből látható, hogy a kormány hajlandó a szerződést szigoruan betartani, ellenben a Bleer-csoport nem tartja be a szerződésből folyó kötelezettségeit.

Az új bulgár belügyminiszter. Beogradból jelentik: Daskalov, a lemondott bulgár belügyminiszter helyére a bulgár parlament elnökét, Nedeljko Atanaszt fogják kinevezni. Daskalov volt belügyminiszter továbbra is a Stambulov párt vezére marad.

Vrsac város a tisztviselőkért. Vrsac város a január 23-án tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a városi tisztviselők részére 35 százalékos drágasági pótlékot engedélyez. Ezenkívül a tisztviselők családi pótlékát is felemelték. A város nobilis eljárása a tisztviselők között természetesen élénk örömet kelt.

A suboticei Népkör bálja. A suboticei Népkör vigalmi bizottsága elhatározta, hogy január 37-én, szombaton este a Kör helyiségeiben bálát rendez, amelyen a Kör tagjait és azok vendégeit szívesen látja.

Lemondtak a sentai tanonciskola tanítói. Sentáról jelentik, hogy az ottani tanonciskolát, melynek 500 növendéke van, az a veszedelem fenyegeti, hogy az iskolát tanerők hiányában február 1-én be kell szüntetni. Az eddigi 41 évi fizetéstől eltérően ugyanis az előzetes fizetés helyett a jövőben Senta város pénzügyi tanácsnoka utólag akarja folyósítani az ipariskolai tanítók fizetését. Így a tanítók egy havi fizetésük folyósításától az átmeneti hónapban elcsúsznak, ezért is a tanítók valamenyien február 1-ére bejelentették lemondásukat. Az ügy most Senta város tanácsa elé kerül döntés végett.

Az egyetemi segélyegylet bálja. A suboticei szegénysorsu egyetemi hallgatók segélyalapja január 29-én a színházteremben zártkörű táncmulatságot rendez. A táncot rövid koncert előzi meg.

A Lengyelországba szülő csomagszállítás tarifáját felemelték. Beogradból jelentik: A postaügyi miniszter a csomagszállítás díját Lengyelországba a nemzetközi megegyezés értelmében felemelte.

Csehország védi a szokolt. A cseh valuta néhány nap óta tartó esését Csehországban meglehetősen szimpátiusan fogadták. A cseh köztársaságban tudvalevőleg ipari és kereskedelmi válságot okozott az, hogy a cseh koronát valódi értékén jóval túl értékelték és most, amikor a cseh valuta esni kezdett mindenki azt hitte, hogy a cseh kormány szakít Rasin politikájával s nem folytatja a szokol árfolyamának emelésére való tevékenységét. Novák, cseh kereskedelmi miniszter most azonban úgy nyilatkozott, hogy a kormány kitart Rasin politikája mellett, sőt a szokol védelmére szigorú rendeletben tiltja el a börzespekulációt, amely a cseh valuta romlását okozza.

Hatvanezer dinár bérösszeget kér Becskerek a katonaság által használt épületekért. Becskerekéről jelentik: A város vezetősége feliratot intézett a hadügyminiszterhez, amelyben a város tulajdonát képező, laktanyáknak lefoglalt épületek használatáért 60 ezer dinár évi bérösszeget kért. A pénzügyminiszterhez ugyancsak felirattal fordult a város, akitől azt kéri, hogy a behajtott adókból 10 százalékot engedjen át Becskereknek.

Szabályozzák a gyógyszerárak eladását. Becskerekéről jelentik: Az alispáni hivatal rendeletet adott ki, mely a gyógyszerárak eladását szabályozza. A rendelet szerint csak annak szabad eladni gyógyszerárát, akinek megvan a novisadi egészségügyi kirendeltségtől a patika-nyitási engedélye.

Letartóztatott vasutasok. A csöndes Vrsac városnak kinos szenzációja van, amely különösen a vasutasokat foglalkoztatja élénken. A csöndőrség letartóztatta Marton Rudolf vasuti hivatalnokot, aki a vrsaci állomáson mint vezénylőtiszt és pénztárkezelő működött. A letartóztatás oka az, hogy Marton pénztárában 30.000 dinárt meghaladó hiányt találtak. A pénzt Marton állítólag elmulasztta. — A másik letartóztatás sokkal titokzatosabb. Két nappal Marton letartóztatása után a csöndőrség beszállította a fehértemplomi ügyészség foglázába Szabó Sándor pályafelügyelőt. Szabó vagyonos törökkanizsai szülők gyermeke, aki pénzt nem is kezel s így letartóztatása aligha függ pénzmanipulációkkal össze. Szabó letartóztatását Vrsacon politikai okokkal magyarázzák.

A suboticei Müpártolók Köre, melyet a közönség annyira megszeretett, hogy minden előadását táblás ház előtt adja, a közeljövőben több új slágerdarabbal fog közönségének kedvére kedni. Ezek közül elsőnek Csathó Kálmán nagyszerű vigjátékát: »Az új rokont« fogja bemutatni, amely »Arab a Nemzeti Színházban már 100.ik előadást elérte. A darabból a próbák már javában folynak s a főbb szerepek több hivatásos művésznő és művész kivételével, a legjobb kezűben vannak. Ezen kívül folynak már a próbák a Csere-bere című operettből, valamint »A Mária bátyja« című gyönyörű népszínűből.

MINDENKI nagy megerőltetés nélkül heti 100 dináros előleges törlesztésre lép, elegáns és olcsó RUHÁT KAPHAT csak forduljon bizalommal NÁVAY ISTVÁN uri szabó úr-le-be, hol nagy választék van tavaszi és nyári szövetekből Subotica, Somborszki put (Nagytemplom mögött) Dr. Kiss ügyvéd házában.

NYILTTÉR.

Erdélyi Antal mély fájdalomtól megtört szívvel jelenti úgy a maga, mint huga: Eder Kálmán szül. Erdélyi Margitka nevében, hogy a forrón szeletett apa, testvér és após

Erdélyi (Fimpl) Ferenc

f. évi január hó 25-én hajnali 3 órakor rövid, de kínos szenvedés a halálra szentségnek ájtatos felvétele után élete 58. évében az Urban elsőszenderült.

A megboldogult lelki üdvéért az engesztelő szent miseáldozat f. hó 26-án délelőtt 9 órakor fog a Szent-Teréz templomban az Urnak bemutatni.

Hűt temetést f. hó 26-án délután 3 órakor fogjuk a IV. Karamb-šičeva (Rákóczi)-ulica 5. sz. gyászszobából az u. n. bajai sírkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyezni. Subotica, 1923. január 25-én.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Az elhunytat gyászolják:

Benčević Kálmán szül. Fimpl Eta, Fimpl István, Fimpl Erzsébet, testvérei. Benčević Kálmán sógora. Erdélyi Antalné szül. Szilágyi Rozsika menyje. Eder Kálmán veje.

Gabonakereskedő és malmos urak figyelmébe!

Suboticán, Paja Dobanovački ulica 11 sz. alatt (Telefon 890.)

gabonaügynökségi irodát
nyitottunk.

Az összes gabonaneműek, őrlemények és termények közvetítésével foglalkozunk és messzemenő összeköttetésünkkel fogva előre is biztosíthatjuk minden üzletfelünket, hogy általunk a legkedvezőbb ügyleteket fogja köthetni. — Kérjük szíves partfogásukat és vagyunk teljes tisztelettel

ZUBKOVIĆ i RAJIĆ

Dalija, Citrom
Mandarin
Narancs
Füge

Mazsola
és egyéb gyümölcs és gyümölcsárú cikkek

legolcsóbban beszerezhetők
Milutinović és Kuntner cégnél

Sombor (régí fürdőépület)
KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT! 475

„UNION-REMÉNYITŐ”

Kizárólagos képviselő és lerakat Bácska részére.

ERNST FÜLÖP SOMBOR
Telefon: 280

A JÁNDÉK

74 koronát kg.-ként (brutto-nettó) szilárd állapotban levő méz, 35-50 literes kannákban. Mézeskalácsosoknak megfelelő méz, továbbá ha zsált zs.ros hordók olcsón kaphatók.

SAVA d. d. za uzvoz i izvoz, Subotica
Skotus Vlatara 3. Telefon 565.

Kalapkészítéshez való
gőzkazán
homokprés 1/02 HP
villany visológép
azonnal eladó.

Bővebbet 774 a kiadóhivatalban.

„Nea” Crem
a legjobb arcápoló szer
KORONA
GYÓGYSZERTÁR
SUBOTICA, VÁROSHAZA, 593

170
korona

apritott fa

ivánatra hazhoz szállítva
Hasábfá kicsinyben és nagyban
Pontos és gyors kiszolgálás

Werber Emil

Paja Kulundžiča ul. 45.

SUBOTICAI POLGÁRI KASZINÓ

A SUBOTICAI POLGÁRI KASZINÓ évi rendes közgyűlését

vasárnap 1923. évi január hó 28-án délelőtt 11 órakor az épület nagytermében tartja a következő

napi renddel:

1. Az elnök jelentése.
2. A számvizsgálók jelentése, felmentvény pénztárnoknak és ellenőrnek.
3. A tagdíj felemelésének tárgyalása és határozat.
4. Költségvetés az 1923. évre.
5. Elnök és két alelnök választása.
6. 48 választmányi tag, 6 helyettes és 3 számvizsgáló választása.

Az Elnökség.

Építészek és építők figyelmébe!

Villanyerőre berendezett asztalos telep.

Az egész ország területére legjutányosabb árban készítünk megrendelések útján, rajzok szerint, épület, portál, üzletberendezéseket, parkettázást és katórokat legmodernebb kivitelben. — Árajánlatokat leggyorsabban eszközölünk.

SZENTI ÉS VIRÁGH CÉG, SUBOTICA

BENE SUDAREVIĆ ULICA

Vadászok!

Vadászfegyver és vadászlőszer szükségletüket legolcsóbban

BATA V. FIA

Subotica, Aleksandrova u. 7.

vadászfegyver és vadászlőszer nagykereskedésében szerezhetik be.

JANSEN FILS BELGA FEGYVERGYÁR gyártmányainak eladása jótállás mellett.

Nagy raktár Bayard Ogris és Sauer fegyverekben.

ANGOL ÉS NEMET PATRONOK.

Tessék próbavásárlást tenni.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Állatokat preparálunk.

Árjegyzék ingyen.

S. H. S. KIR. LŐPORELADÁS

SÓ

darabos és darált, vagononként és kisebb mennyiségekben azonnali szállításra legolcsóbban ajánl

BRAČA OJNER ügynökség és bizományi üzlet
NOVISAD, Sürgön cím: Brača Ojner. Telefon 327.

Jómegjelenésű agilis

UTAZÓT 543

Keresünk, aki az államnyelvet tökéletesen bírja
Kéfeipar Senta.

Somborban

a belvárosban azonnali beköltözködéssel egy modern berendezésű ház, 1 holdas kerttel, 3 szobával, összes mellék-helyiségekkel, ugyancsak egy jóforgalmu mézárszék teljes berendezéssel

eladó.

Bővebbet Dr. Szántó Miklós Sombor Apat ni u. 44. 548

Keresek mielőbbi belépésre

MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐT

aki szerb, horvát és német levelező is. Alkalmaznák továbbá egy vasszalmában jártas, agilis, önállóan dolgozni tudó szakembert

ÜZLETVEZETŐNEK

aki egyben perfect német levelező és ki vaskereskedésben önállóan képes vezetni.

Írásbeli ajánlatok a fizetési igények megjelölésével Kuszli Gyula vaskereskedéséhez Novi Sad, intézendők. 464

Kubikos talicskákat

vasalva és vasalás nélkül készít

Első Sombori Kocsigyár

Napi teljesítmény 200 drb.

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

Nizza

szappanok

a legjobbak.

Lifka

Jan. 25-től
Jan. 28-ig
csütörtöktől
vasárnapig

Volt egyszer egy hercegkisasszony
Mese ez élet könyvéből 6 főlvonásban.

Főszereplők: KLÁRY LOTTA, VÁRKONYI MIHÁLY

LEVELEZÉS

Fräulein, 35 J., Slovenin, dzt. Staatsbeamtin, auch kaufmännisch sehr tüchtig, von edlem Herren und gutem Gemüt mit etwas Vermögen, wünscht ehrende Bekanntschaft mit Kaufmann oder Akademiker bis 60 Jahre. Zuschriften unter „Staatsbeamtin an die Adm. dieses Blattes.“ 490

FOGLALKOZÁS

Szakképzett gépész, a ki- nek saját esztergapadja, furógépje, összes szer- száma van. Fogépeszi ál- lást keres. Cimeket a ki- adóhivatal. Szakképzett gépész jellegre továbbit. 512

Kisasszony, irodai munká- latokban jártas, magyar, német és szerb-horvát nyelvtudással, perfekt gép- és gyorsíró, felölöbbi be- lépésre kerestetik. Honig- féle Hengergőzmalom, Havas és Forgács, Bács- ka-Topola. 476

Papucsos-segédet felve- szek magassarku munká- ra. Cim: Balog Márton, Bajska put. 496

Egy jobb kádár-segéd ve- gyes munkára teljes ellá- tással felvetetik. Heizer kádár, Topola, Bácska. 564

Borbély-segédet keresek azonnali belépésre. Huszák Pál borbély, Subotica, Alexandrova-utca 15. 565

Cukrász-segéd kerestetik, kizárólag elsőrangú önálló erők küldjék be részletes ajánlatukat a kiadóba. „Önálló” jellege alatt. 547

Apróhirdetések

Telefonon nem adnak hirdetési ügyekben felvilágosítást. Apróhirdetés egy szó 3 K. vasatagbétus és címző kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 50 K. Apróhirdetéseket felvesz Subotica a kiadóhivatal Kralja Alexandra-utca, Leibach-ház és Temusovité hirlapáruda a vasuti park mellett. Vidékre valameneyi föelárstítóink. Előfizetési díj havonként 30 din., negyedévre 90 din. Kérdezőkérdeésekhez válaszbóljleg melléklendő. Állástkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik.

Gazdasszonyok ajánlko- zik. Cim a kiadóban. 534

Rövidáruengros szakná- ban tökéletesen perfect, csakis komoly utazók fel- vétetnek, kik Bácska, Bánátban be vannak ve- zette — csakis jó refe- renciákkal. — Előnyben részesülnek, kik már helybeli rövidáru nagy- kereskedésben működtek. Megbízható irodakiszas- szony német nyelvtudással és gyorsírói képességgel felvetetik. — Megbízható kifizetőink és leányok, va- lamint bolti- és háziszol- ga — garanciával — fel- vétetnek. Cim a kiadóban. 545

Rövidáru szakmában per- fect kiszolgáló kisasszonyt vagy segédet, ki a szerb és magyar nyelvet birja, azonnali belépésre kere- sek. Cim: özv. Berger Aladárné, Strossmajerova- utca ulica 22, halpiac. 544

VÉTEL-ELADÁS

itt a szezon. Eladó egy jó karban levő mozberen- dezés Ernemann gyárt- mányu géppel. Komplet s üzemben van. Megtekin- tető: Menschák Jakab Bélánál, Mokrin. 442

Csőplégé eladó. Szas, ál- lanul, magánjáró, jó álla- potban, üzemben. Sze- les bank Sombor. 312

Építésre igen alkalmas ház nagy telékkal, elfog- lalható lakással, a város közepén eladó. Cim a ki- adóban. 549

Motort keresek megvétel- re. Egy és fél lóerős, 220 voltost, Beck Jenő köt- szőp, gőzfürdő mellett. 555

Jan. 25-től
Jan. 28-ig
csütörtöktől
vasárnapig

Kötve

Robinson Crusoe

3 részben, 24 főlvonásban.

III rész:

ROBINSON HAZATÉRÉSE 8 főlvonásban

KÜLÖNFÉLE

Francia hajfestő, fekete, barna színben. Lilium hia- szier, Schampoon-brillantín. Kölnivíz. Kémerve kapható. Illés szővtárban, főpos- táva szemben. 59

Tűzifa, bükk és gyertyán- kasáb varon telékekben és helybenaprított legolcsóbb- áron kapható. — Javan S. Jacht-nál Segedinszi ut. Telefon 839. 319

Főiskolai hallgató privát- órákat ad a gimnázium al- sőbb, valamint az elemi osztályok tanulójának szerb nyelvből, esetleg a többi tantárgyakból is. Cim a kiadóban. 563

Szolid tiata ember külön- bejaru laborozott szobát keres. Cimeket a kiadóba kér.

LAKÁST egy vagy kétszo- bást, butorai vagy anélkül keres. Főtér közelében gyárme telen házarpár. — Cim a kiadóban.

Biztosító intézetek ma- gyar, német, francia biz- tosítási szakkönyveket a Kurr könyvkiadónál Su- boticán rendelhetnek. 388

Fifi Krem és kölni viz

készíti

PINTÉR FERENC
SZENT JÓZSEF
gyógytár a nagytemplom me lett. Subotica. 6659

BEOGRADSKA FABRIKA MAŠINA I GVOZDENIH KONSTRUKCIJA A. D.

keres komoly munkásokat

vasszerkezeteket és lazánokat gyártó műhelye számára. Ajánlatok fenti címen: Beograd, Poštanski pretinac 215.

FIGYELEM!

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy **hölgyfodrász szalonomban** ismét több elsőrangú munkaerőt alkalmaztam, kik a legmodernebb fésülést produkálják.

A mai kor igényeinek megfelelőleg francia min- tára a legmodernebb hajmosó apparátusokat sze- reltettem fel, úgy hogy t. vendégeim a leggyor- sabban fennakadás nélkül szolgáltatnak ki. — A nap bármely szakában végzek

hajszőkítést és hajfestést

(valódi L'Oreal fészővel) Menyasasszonyi és al- kalmi frizurákat házaknál is elfogadok úgy hely- ben mint vidéken. Abonnensek üzleten kívül is elvállaltatnak. Parókákat bálakra, mulatságokra kikölcsönözök. — Kérem a t. hölgyközönség szives érdeklődését 517

Mittler Gyula illatszerész

Gyárosok, kereskedők és iparosok figyelmébe!

Van szerencsém értesíteni a gyáros, kereskedő és iparos urakat, hogy Né- metország, Ausztria, Csehszlovákia és Magyarországból úgy tömeg- mint darabárut a legolcsóbb fuvardíjté- lek mellett, ab Subotica vámraktár szállítok. — Legközelebbi indulásom Wienbe e hó 30-án. Vidéki megbízások gyűjtő állomásomra **KARL OHLY WIEN, TIEFERGRABEN 21.** küldendők

Tisztelettel

BÁNYAI MÓR

Albina ulica 1.

Ne feledkezzen meg

arról, hogy az

Amerikai Büffe

ezentul reggel 4 ózától lesz nyitva s egész napoz át kapható:

Reggeli és uzsonna tejeskávé, csokoládékávé, tea, sütemények. — Hideg felvágottak. — Szalámi. — Sonka. — Saj- tok. — Halneműek — Ringli. — Szardínia. Kitünő barna sör. — Borok. — Pezsgők. Likörök és mindennemű palinkák. Olcsó szolid árak. Gyors és pontos kiszolgálás. Tessék meggyőződni. Allandóan friss szendvicsek.

Tisztelettel

Az Amerikai Büffe vezetősége.

Egy jó munkás órássegédet

keresek azonnali belépésre és jó fizetés mellett

Scheurer Gáspár órás- és ékezerész Sombor 480

Darabárukat

külföldről és külföldre HETENKÉNTI GYÜJTŐKOCSIKBAN a legrövidebb idő alatt SZÁLLIT és ELVÁMOL, KÜLFÖLDI KÖLTÖZKÖDÉSEK vámkezelésénél interveniál

„VOJVODINA” Nemzetközi Szállitmányozási Társaság Szubotica, Wilsonova ulica 10. — Telefon 619 szám.

Terézia fogkrém

és Dr. Bányai-féle szájviz

a legjobb fogápoló és tisztító szerek. — K sziti:

Decsy Gyula gyógyszerháza a kiskápolna mellett.

Just r. t.

a legjobb ANGOLSZÖVET gyárak képviselője

Ujjonnan megnyilt üzletében kaphatók a legnagyobb választékban a legolcsóbb arakon valódi

angol szövetek, angol cérnák, amerikai sárcipő.

SUBOTICA, VÁROSHÁZ ÉPÜLET

Régi jó hírnévnek örvendő üzletei BEOGRAD, ZAGREB.